

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2010

JĘZYK UKRAIŃSKI

POZIOM ROZSZERZONY

Klucz punktowania odpowiedzi

MAJ 2010

POZIOM ROZSZERZONY

Temat 1: На основі наведених текстів Лесі Українки *Хотіла б я тебе, мов плющ обняти* і фрагмента *Лісової пісні*, проаналізуй мотив любові. Зверни увагу на засоби зображення внутрішніх переживань героїнь.

Lp.	Kryteria	Pkt. maks. 25
1. Rozwinięcie tematu	1. Творчість Лесі Українки в контексті європейського модернізму <ul style="list-style-type: none"> нові концепції людини і способи зображення її переживань феміністичні віяння епохи елементи малярства і музики в поезії. 	0–3
	2. Концепція жінки в поезії <i>Хотіла б я тебе, мов плющ обняти</i> <ul style="list-style-type: none"> драматичний монолог-сповідь закоханої героїні, яка переживає розлуку з коханим боїться самотності і смерті обранця героїня усвідомлює собі нерозділене кохання, проте готова пожертвувати своє життя для свого милого лірична героїня прагне померти разом з милим, не хоче бути тягарем для когось іншого жінка поетизує образ свого коханого жінка не об'єкт кохання а діюча особа, яка наважується говорити про свої почуття. 	0–3
	3. Причини любовної трагедії ліричної героїні в поезії <i>Хотіла б я тебе, мов плющ обняти</i> <ul style="list-style-type: none"> автобіографічна основа твору (нерозділене кохання Лесі Українки до С. Мержинського) хвороба героя (С. Мержинський хворів на сухоти) фізична і емоційна відстань, яка розділяє героїв. 	0–2
	4. Концепція жінки в драмі <i>Лісова пісня</i> <ul style="list-style-type: none"> Мавка приходиться до Лукаша як постать безтілесна, в якій однак живуть її почуття до Лукаша Мавка вмерла і воскресла в ім'я любові до Лукаша героїня усвідомлює Лукашеві, що душа (духовні цінності) важливіші від тіла (матеріальних цінностей) героїня зберігає пам'ять про дні кохання, щоб потім розповідати про свої радощі і біль Мавка – це не просто муза, яка надихає митця Лукаша, вона допомагає іншим зрозуміти свою сутність, відкрити неоціненність кохання. 	0–3
	5. Причини трагедії Мавки <ul style="list-style-type: none"> фольклорна основа твору (спогади письменниці про дитячі роки в Колодяжному) Мавка закохується в людині кохання Мавки і Лукаша нищать його мати і Килина Лукаш обирає матеріальні цінності, а покинута Мавка іде з Тим, що в скелі сидить і повертається, щоб знову бути з Лукашем, що призводить до її фізичної, але не духовної смерті. 	0–3

6.	<p>Визначення стилістичних і художніх засобів у зображенні ліричної героїні в поезії <i>Хотіла б я тебе, мов плющ, обняти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • порівняння: «Хотіла б я тебе, мов плющ, обняти»; • персоніфікація: «Плющ їй дає життя, він обіймає,/Боронить від негоди стіну голу», «валяться долі/Пораненим, пошарпанним, без сили/Чи з розпачу повитись на тополі» • епітети: «обняти,/Так міцно, щільно», «валяться долі/Пораненим, пошарпанним» • риторичні запитання: «Навіщо здався плющ у самотині?», «Чи з розпачу повитись на тополі /І статися для неї гірш могили?». 	0–3
7.	<p>Визначення стилістичних і художніх засобів у зображенні ліричної героїні в драмі <i>Лісова пісня</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • порівняння: “ти душу дав мені, як гострий ніж”, “як добре вино” • епітети: «вогнем ... чистим, палючим», «легкий, пухкий попілець», «шелестом тихим», «голосом ніжним тонкої сопілки», «смутними росами» • повтори: «Заграй, заграй...» • риторичні запитання, окличні речення. 	0–3
8.	<p>Розкриття архітекτονіки, форми творів</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Хотіла б я тебе, мов плющ обняти</i> - це інтимна лірика, строфічно членований вірш • <i>Лісова пісня</i>- це драма-феєрія. 	0–1
9.	<p>Сформулювання висновків</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Леся Українка у своїх творах зображує любов, в якій провідну роль відіграє жінка. Саме героїні втілюють духовні цінності. Розлука з коханим або смерть зміцнюють їх. 2. Звернення уваги на модель кохання і роль жінки. 3. Спроби розкриття ролі жінки в творах Лесі Українки. 	0–4 2 1

2. Мова	Критерия oceniania języka i kompozycji	20 pkt
а) Синтаксис і флексія	Мова правильна під синтаксичним і флексійним оглядом.	6
	Мова переважно правильна під синтаксичним і флексійним оглядом.	4
	Мова переважно правильна, попри наявність синтаксичних і флексійних помилок, не порушується її комунікабельність.	2
б) Лексика, фразеологія і стиль	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	8
	Достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	5
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	2
в) Орфографія і пунктуація	Безпомилкова орфографія і правильна пунктуація.	4
	Загалом безпомилкова орфографія і правильна пунктуація.	2
	Численні, переважно другорядні орфографічні помилки, а також пунктуаційні.	1
3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна.	2

	Загалом цілісна, вквує на спроби порядкувати думку.	1
--	---	---

Тема 2: Аналізуючи фрагменти творів Миколи Хвильового *Я (Романтика)* і Юрія Яновського *Вершники (Подвійне коло)*, розкрий конфлікт між ідеалом життя і його втіленням у вчинках героїв. Зверни увагу на засоби, за допомогою яких автори творять фон подій і їх зв'язок з емоційним станом героїв.

Lp.	Kryteria	Pkt. maks. 25
1. Rozwinięcie tematu	1. Обставини написання творів Миколи Хвильового <i>Я (Романтика)</i> і Юрія Яновського <i>Вершники (Подвійне коло)</i> <ul style="list-style-type: none"> використання біографій письменників звернення уваги на політично-суспільну ситуацію України в першій половині ХХ ст. 	0–2
	2. Конфлікт між ідеалом «загірної комуни» і її втіленням в творі М. Хвильового <i>Я (Романтика)</i> <ul style="list-style-type: none"> герой-чекіст мріє про досягнення свого ідеалу, який втілює світ без війни, сповнений спокоєм і щастям мати як втілення доброти (метафорика пов'язана з ім'ям Марія) для досягнення ідеалу «загірної комуни», за героєм, треба спочатку очистити світ від людей, які не відповідають вимогам нової дійсності мати – жертва «загірної комуни» зовнішні обставини (партійні колеги) і особисті переконання (партійні ідеали і синівські почуття) героя в сцені розстрілу матері. 	0–3
	3. Поєднання тла подій з внутрішнім станом героя <ul style="list-style-type: none"> герой-наратор описує дві дійсності: ідеал «загірної комуни» (дім матері) і будинок, в якому розміщується штаб чекістів поділ простору відповідає ролям, які відіграє герой: син (щаслива людина) і чекіст (людина –фанат) поділ на сфери тиші і галасу: тиша – дім матері (внутрішня рівновага героя); галас – війна, ненависть, фанатизм, буря. 	0–2
	4. Конфлікт між ідеалом і його втіленням у новелі Ю. Яновського <i>Подвійне коло</i> <ul style="list-style-type: none"> політичні погляди братів Половців як віддзеркалення соціально-політичної ситуації України на поч. ХХ ст. зрада ідеалу роду братовбивчі війни запереченням ідеалів людського щастя і міцної держави. 	0–3
	5. Зв'язок фону подій з внутрішнім станом героїв <ul style="list-style-type: none"> поетичний опис природи як контраст до бруталної реальності війни і згадки про мир посилення вітру передає загострення конфлікту. 	0–2
	6. Стилiстичні засоби в <i>Я (Романтика)</i> М.Хвильового <ul style="list-style-type: none"> метафоричне зображення матері символіка степу і дому засоби зображення краєвиду. 	0–3

7.	Стилістичні засоби в <i>Вершниках (Подвійне коло)</i> Ю. Яновського <ul style="list-style-type: none"> • символіка образів вітру і степу • метонімія • градація образів. 	0–3
8.	Визначення форми та жанру творів <ul style="list-style-type: none"> • <i>Я (Романтика)</i> – психологічний етюд • <i>Вершники(Подвійне коло)</i> – новела. 	0–3
9.	Сформулювання висновків Напр.: 1. У творах М. Хвильового і Ю. Яновського показано конфлікт між ідеалом життя і чином, який автори передають між іншим за допомогою описів природи. Ця невідповідність показує не лише трагедію людини, але в ширшому розумінні представляє ситуацію України на роздоріжжі різних ідеологічних систем. 2. У творах М. Хвильового і Ю. Яновського показано конфлікт між ідеалом життя і чином, який автори передають між іншим за допомогою описів природи. 3. Спроби розкриття конфлікту між ідеалами і вчинками героїв.	0–4 2 1

2. Мова	Kryteria oceniania języka i kompozycji	20 pkt
а) Синтаксис і флексія	Мова правильна під синтаксичним і флексійним оглядом.	6
	Мова переважно правильна під синтаксичним і флексійним оглядом.	4
	Мова переважно правильна, попри синтаксичні і флексійні помилки, не порушується її комунікабельність.	2
б) Лексика, фразеологія і стиль	Багатий і різноманітний лексичний запас, правильна фразеологія, індивідуальний стиль.	8
	Достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	5
	Загалом достатній лексичний запас, правильна фразеологія, комунікабельний стиль.	2
в) Орфографія і пунктуація	Безпомилкова орфографія і правильна пунктуація.	4
	Загалом безпомилкова орфографія і правильна пунктуація.	2
	Численні, переважно другорядні орфографічні помилки, а також пунктуаційні.	1
3. Композиція	Підпорядкована інтерпретаційному задумові, внутрішньо цілісна, логічна.	2
	Загалом цілісна, вквує на спроби порядкувати думку.	1